

VU Research Portal

Krijgen we De Boer en Dekker nog door een deur? Aansluiten of confronteren
Stoppels, S.

published in

Idea. Gemeenteopbouwblad van de Evangelische alliantie
2012

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Stoppels, S. (2012). Krijgen we De Boer en Dekker nog door een deur? Aansluiten of confronteren. *Idea. Gemeenteopbouwblad van de Evangelische alliantie*, 33(1), 30-31.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Krijgen we *De Boer* en *Dekker* nog door één deur?

Sake Stoppels, docent kerkopbouw, bespreekt de vraag of de kerk moet zoeken naar aansluitingspunten met de samenleving of juist de verschillen moet accentueren.

Mark de Boer, directeur van de evangelisatiebeweging Agapè, schreef onder de prikkelende titel *Nooit meer evangeliseren* een mooi boek. Hij zoekt naar evangelisatie 'nieuwe stijl' en is daarbij geholpen door een ervaring die de zendeling Don Richardson opdoet in Papoea-Nieuw-Guinea. Het evangelie wekt nauwelijks enige interesse bij de Papoea's onder wie hij werkt. Als er al interesse ontstaat, is het soms ook nog van een verkeerde soort. Zo wordt tot verbijstering van Richardson bijvoorbeeld Judas als een held beleefd. Hij weet immers maar mooi Jezus te verraden. De kunst van het verraad staat hoog aangeschreven onder de Papoea's. De oorlog met een naburige stam en het ritueel van de uitruil van een 'vredeskind' om de vrede te herstellen, helpt Richardson aan wat hij noemt een *redemptive analogy*. Een cruciaal ritueel uit de eigen cultuur blijkt het voertuig te zijn waarmee hij het evangelie van Jezus Christus op verstaanbare en aansprekende wijze kan communiceren. Christus is het vredeskind dat de Vader 'uitruilt' omwille van het herstel van wat kapot is gegaan. Later ontdekt Richardson dat vrijwel elke cultuur natuurlijke verbindingslijnen naar het Evangelie kent. De Boer stelt de vraag of de Nederlandse cultuur ook dergelijke

analogieën kent. Een klassiek christelijk concept als 'vergeving' blijkt nauwelijks nog als zodanig te functioneren. Toch wordt nog heel vaak met kerkelijk jargon het evangelie geproclameerd. 'Het is net alsof je een soort krankzinnigengesticht binnenstapt', zo citeert De Boer de zanger Gordon nadat deze een christelijke bijeenkomst heeft bezocht. De Boer ziet in de brede behoefte in de Nederlandse samenleving aan *community* een aanknopingspunt voor een holistische communicatie van het Evangelie. Bij *community* denkt hij aan gemeenschapszin, verbinding en saamhorigheid. Heel precies wordt hij niet op dit punt, maar in ieder geval gaat *belonging* aan *believing* vooraf. Gemeenschap komt voor geloof.

Aansluiten of confronteren

Daar waar De Boer zoekt naar natuurlijke aanknopingspunten voor de communicatie van het Evangelie, lijkt Wim Dekker (PKN) een heel andere weg te gaan. Vorig jaar verscheen zijn boek *Marginaal en missionair. Kleine theologie voor een krimpende kerk*. Het boek kreeg veel lezers en is inmiddels een aantal keren herdrukt. Dekker bepleit een confronterende missionaire strategie die niet inzet bij overeenkomsten

met de eigen cultuur, maar juist bij de verschillen. Het gaat hem daarbij niet om de confrontatie, maar om de helderheid. Concreet spitst Dekker dat toe op de eeuwigheid. Hij schrijft dat onze samenleving zich kenmerkt door een immanent en antropocentrisch denken. Alles cirkelt om óns leven hier en nu. Het is zaak om het maximale uit dit leven te slepen, want met de dood is alles voorbij. De huidige crisis hangt nauw samen met het idee dat we in het hier en nu alles moeten zien te pakken wat er te pakken valt. Daar plaatst Dekker het besef van eeuwig leven tegenover. De hemel is bij hem geen zoethouder, maar wel een perspectief dat ons op een andere manier in het hier en nu plaatst. Dekker ziet de kerk in dit opzicht als een contrastgemeenschap 'doordat ze in de kern van haar liturgie het eeuwige leven viert en dus in het dagelijkse leven hier op aarde er echt niet alles uit hoeft te halen wat erin zit. (...) Het beste komt nog – wie gelooft dat nu? Een christen!' (p. 178, 179)

Een schijntegenstelling?

Krijgen we De Boer en Dekker nog door één deur of zijn beide benaderingen onverenigbaar? Op het eerste gehoor zou je dat laatste inderdaad geloven. De een kiest voor het contrast, de ander voor de aansluiting. Toch denk ik dat er veel meer is dat de twee verbindt dan scheidt. Beiden zetten in bij een spannende kwestie. Wat is gemeenschap eigenlijk en hoe kun je daar goed vorm aan geven? En wat is dit leven? Houdt het op bij de dood of is er meer? Vragen die breed leven en eigenlijk universeel zijn. Als Dekker het over de eeuwigheid heeft, dan heeft hij het feitelijk ook over het hier en nu. De eeuwigheid doet hem met andere ogen kijken naar het 'gulzige' karakter van onze postmoderne samenleving. Voor die samenleving heeft hij een boodschap: 'Eeuwigheid gaat voor Oogenblik'. Als Mark de Boer inzet bij *community*, dan heeft hij ongetwijfeld gedachten over gemeenschap die niet helemaal zullen sporen met die van de gemiddelde Nederlander. Zowel de aansluiting als de

confrontatie is dus niet zonder spanning. Dat is inherent aan missionaire communicatie. Voor Dekker en de Boer is de dubbele uitdaging feitelijk identiek: hoe kan ik met respect aansluiten bij waar de ander is zonder naadloos met hem mee te gaan en hoe kan ik mijn identiteit in Christus zo beleven en vormgeven dat de ander niet al bij voorbaat afhaakt? Hier ligt een grote uitdaging voor de kerk in de 21ste eeuw.

We proclameren het evangelie nog heel vaak met kerkelijk jargon

Zonde, *Magnums* en humor

In de zeer warme zomer van 2003 had ijsfabrikant Ola een reclamecampagne rond haar populaire *Magnums*. De zeven klassieke christelijke hoofdzonden werden gebruikt om de ijsjes aan te prijzen. In christelijke kring werd door velen kritisch op de reclamecampagne gereageerd. Een kerkelijke gemeente in Amersfoort besloot echter op positieve wijze in te haken op de campagne. Er kwam een preken-serie in het teken van de zeven hoofdzonden en men vroeg Ola om op de laatste zondag van de serie gratis *Magnums* aan de kerkgangers uit te delen. De fabrikant was zo sportief om op dat verzoek in te gaan. Veel kerkgangers waardeerden de serie omdat het telkens over zeer herkenbare zaken ging en de seculiere pers besteedde op positieve wijze aan de aanpak van deze kerk. Het is vooral ook de humor die in deze aanpak mij aanspreekt. Geen verbeterheid van een kerk onder druk, maar speelse lichtvoetigheid. Kerken in de marge zouden zich af kunnen vragen of ze daarvoor nog de ruimte hebben...

Sake Stoppels
Docent kerkopbouw Vrije Universiteit Amsterdam